

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО
ГОСПОДАРСТВА**

Г.Г.Фесенко

Програма і робоча програма

навчальної дисципліни

«ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ»

для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», «магістр» напрямку підготовки

0502 – «Менеджмент», 0504 - «Туризм»

ХАРКІВ – ХНАМГ – 2009

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Психологія управління» (для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», «магістр» напряму підготовки 0502 – «Менеджмент», 0504 - «Туризм»). / Фесенко Г.Г. – Харків: ХНАМГ, 2009. – 36 с.

Укладач: доц. кафедри історії та культурології,
к.філос.н., доц. Г.Г. Фесенко

Рецензент: к.е.н., проф. Кайлюк Є.М.

Наведені програма і робоча програма навчальної дисципліни, їх зміст за змістовими модулями й темами. Включено плани лекцій і практичних занять, методичні рекомендації до самостійної роботи, контрольні запитання і критерії оцінювання знань студентів.

Рекомендовано кафедрою історії та культурології, протокол засідання
№1 від 29 серпня 2008 р.

Зміст

стор.

Вступ.....	4
Програма навчальної дисципліни.....	6
1. Мета, предмет та місце дисципліни.....	6
2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни.....	7
3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги.....	8
4. Рекомендована основна навчальна література.....	12
5. Анотація дисципліни.....	12
Робоча програма навчальної дисципліни.....	13
1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи.....	13
2. Зміст дисципліни.....	16
2.1. Розподіл часу за модулями і змістовними модулями.....	20
2.2. План лекційного курсу.....	22
2.3. План практичних (семінарських) занять.....	24
2.4. Індивідуальне завдання	25
3. Самостійна робота студентів.....	26
4. Система поточного й підсумкового контролю знань студентів.....	26
5. Інформаційно-методичне забезпечення.....	34

Вступ

“Психологія управління” посідає особливе місце в системі підготовки фахівців за напрямами 0502 – «Менеджмент», 0504 - «Туризм» через специфічну науково-практичну спрямованість на опанування системи психологічних знань, умінь та навичок у контексті професійної діяльності менеджера. Зміст дисципліни інтегрує професійно-теоретичні знання та практику сучасних психологічних шкіл з метою підвищення ефективності організаційної поведінки фахівця.

Основними формами вивчення дисципліни „Психологія управління” є лекції, практичні заняття, самостійна робота. Матеріал навчальної дисципліни спрямований на творче осмислення психолого-управлінських знань.

Програма початкової дисципліни «Психологія управління» розроблена на основі:

- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика магістра напрямку підготовки 0502 – «Менеджмент» 8. 050201 «Менеджмент організацій» – К.,2003;
- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-професійна програма підготовки магістра напрямку підготовки 0502 – «Менеджмент» фахового спрямування 8.050201 «Менеджмент організацій» – К.,2003;
- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста напрямку підготовки 0502 «Менеджмент» 7. 050201 «Менеджмент організацій» — К.,2001;
- ГСВОУ МОНУ «Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста напрямку підготовки 0502 – «Менеджмент» фахового спрямування 7.050201 «Менеджмент організацій» – К.,2001;
- ГСВО МОНУ "Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки магістра з напрямку підготовки 0504 – «Туризм». – К.,2007;

- ГСВО МОНУ " Освітньо-професійна програма підготовки магістра з напрямку підготовки 0504 – «Туризм». – К.,2007;
- ГСВО МОНУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки спеціаліста з напрямку підготовки 0504 – «Туризм». – К.,2007;
- ГСВО МОНУ «ГСВО МОНУ «Освітньо-кваліфікаційна характеристика підготовки спеціаліста з напрямку підготовки 0504 – «Туризм». – К.,2007;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки магістра з напрямку підготовки 0504 - „Туризм” спеціальності 8.050401 „Туризм”, 2009;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста з напрямку підготовки 0504 - „Туризм” спеціальності 7.050401 „Туризм” (денна форма навчання), 2009;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки магістра з напрямку підготовки 0504 - „Туризм” спеціальності 8.050402 „Готельне господарство”, 2009;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста з напрямку підготовки 0504 - „Туризм” спеціальності 7.050402 „Готельне господарство”(денна форма навчання), 2009;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки магістра з напрямку підготовки 0502 – «Менеджмент» 8. 050201 «Менеджмент організацій», 2009;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста з напрямку підготовки напрямку підготовки 0502 – «Менеджмент» 7. 050201 «Менеджмент організацій» (денна форма навчання), 2009;
- СВО ХНАМГ Навчальний план підготовки спеціаліста з напрямку підготовки напрямку підготовки 0502 – «Менеджмент» 7. 050201 «Менеджмент організацій» (заочна форма навчання), 2009.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Мета, предмет та місце дисципліни (за ОПП)

1.1. Мета та завдання вивчення дисципліни: формування вмінь психологічного аналізу особистостей та міжособистісних взаємин у групах, визначення засобів оптимального впливу на працівників для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

1.2. Предмет вивчення: закономірності психологічних стосунків та поведінки людей в організації, психологічні закономірності управлінської діяльності.

1.3. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця

Дисципліни, що передують вивченню даної дисципліни	Дисципліни, вивчення яких спирається на дану дисципліну
Вихідна	Інноваційний менеджмент Менеджмент організацій

2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни

Модуль. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

Змістові модулі (ЗМ):

ЗМ 1.1. Особистість в організації.

- УНЕ 1. Структура особи, властивості особи та їх вияви у поведінці, діяльності, спілкуванні.
- УНЕ 2. Особливості розумових процесів, культура професійного мислення.
- УНЕ 3. Управління емоційним станом людини.
- УНЕ 4. Психічні стани та працездатність. Організаторські здібності.
- УНЕ 5. Знання, уміння та навички управлінської діяльності та особистісної взаємодії.
- УНЕ 6. Методи вивчення особи. Складання характеристики.

ЗМ 1.2. Психологія трудового колективу.

- УНЕ 1. Психологічні закономірності розвитку групи.
- УНЕ 2. Механізми групового впливу.
- УНЕ 3. Соціально-психологічні характеристики колективу.
- УНЕ 4. Спілкування в організації, рольова взаємодія.
- УНЕ 5. Психологія керівного впливу та дисципліни праці.

ЗМ 1.3. Психологічне регулювання управлінських процесів.

- УНЕ 1. Психологічні бар'єри нововведенням, мотивація нововведень.
- УНЕ 2. Психологічні основи управлінських функцій.
- УНЕ 3. Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління та процесу прийняття рішень. Характерні помилки.
- УНЕ 4. Взаємо адаптація людини та ЕОМ в системах управління.
- УНЕ 5. Психологічна структура професійної діяльності, професіографія.
- УНЕ 6. Психологічні основи організації праці та її безпеки.
- УНЕ 7. Управлінська діяльність в екстремальних ситуаціях.

3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

Вміння (за рівнями сформованості) та знання	Сфери діяльності	Функції діяльності у виробничій сфері
1	2	3
Розробляти та здійснювати заходи щодо подолання опору інноваціям.	<i>Розробка та впровадження нововведень</i>	Планувальна
Планувати власну кар'єру, фахове і професійне зростання, саморозвиток і самовдосконалення.	<i>Системне планування самоменеджменту</i>	
Синхронізувати зусилля, розподіляти діяльність у часі та просторі, забезпечувати впорядкованість організаційної системи, підтримання її у стані динамічного розвитку й адаптації.	<i>Поєднання усіх видів ресурсів, організація колективної праці по досягненню місії організації</i>	Організаційна
На базі інформації про можливості підлеглих здійснювати делегування повноважень. Виходячи з групових норм та статусу членів групи, організовувати виконання функціонально пов'язаних дій та синергетичне поєднання зусиль членів групи.	<i>Організація процесів управління</i>	
Забезпечувати участь працівників усіх рівнів у прийнятті рішень.	<i>Прийняття управлінських рішень</i>	
Добирати виконавців відповідно до їх кваліфікації та ділових якостей та організовувати їх діяльність щодо виконання рішення, провадити інструктування виконавців. Будувати комунікаційну мережу для обміну інформацією та зворотного зв'язку.	<i>Організація реалізації управлінських рішень</i>	
Створювати системи комунікацій, що відповідають кризовим ситуаціям, долати опір підлеглих у кризових ситуаціях.	<i>Організація антикризового управління</i>	

1	2	3
Розробляти заходи щодо покращення умов праці, запобігання професійним захворюванням	<i>Забезпечення охорони праці та техніки</i>	Організаційна
Формувати програми соціального розвитку корпоративної організації	<i>Забезпечення соціального захисту працівників</i>	
Аналізувати витрати робочого часу, визначати пріоритетність видів діяльності, складати реалістичні гнучкі плани особистої роботи..	<i>Раціональна організація управлінської праці</i>	
Забезпечувати високий рівень трудової дисципліни, проводити виховну роботу в колективі.	<i>Управління персоналом</i>	
<p>Складати психолого-педагогічну характеристику особистості. З урахуванням індивідуальних особливостей виконавців, групової поведінки, сумісності формувати склад колективів.</p> <p>Підтримувати на оптимальному рівні кількісне співвідношення між працівниками з урахуванням їх психологічної сумісності для регулювання групових стосунків всередині колективу.</p> <p>Створювати та підтримувати соціально-економічні відносини між членами трудового колективу на демократичних принципах, формувати відчуття єдиної команди, враховувати думку підлеглих.</p> <p>Формувати особистий авторитет, підтримувати авторитет колег та підлеглих.</p> <p>Аналізувати неформальні стосунки у колективі, співпрацювати з неформальними лідерами, усувати деструктивне лідерство.</p> <p>Застосовувати різні засоби керівництва: інформування, індивідуальну бесіду, обговорення, визнання, критику, осудження.</p>	<i>Формування колективу та керівництво ним</i>	

1	2	3
Поєднувати офіційні повноваження та особистий авторитет, формувати власний гнучкий стиль керівництва.	<i>Генерування влади</i>	Організаційна
Дотримуватися етики управлінської діяльності, вдосконалювати стиль і методи керівництва персоналом. Забезпечувати ідентифікацію працівників з корпоративною культурою.	<i>Формування та розвиток організаційної культури</i>	
Виявляти та досліджувати образ організації серед основних контактних аудиторій, створювати та підтримувати високу репутацію організації.	<i>Формування іміджу організації</i>	
Створювати умови для трудової самореалізації співробітників Використовуючи індивідуальний підхід, добирати та застосовувати різні стимули в їх взаємозв'язку	<i>Розроблення ефективних систем мотивації праці та оплати праці</i>	Мотиваційна
За допомогою психологічних методів управління регулювати між особові стосунки між членами трудового колективу. Впорядковувати та гармонізувати соціальні стосунки: формувати та підтримувати традиції, обряди, ритуали. Сприяти розвитку творчого потенціалу працівників, заохочувати розвиток новаторських ідей. Використовувати методи пропаганди й агітації у поширенні економічних, правових, естетичних та інших знань. Запобігати стресу, використовувати соціально припустимі способи його знаття. Володіти методами збирання соціальної інформації (спостереження, аналіз документації, опитування, тестування, соціометрія та ін.) і методами кількісної та якісної обробки даних.	<i>Створення сприятливого соціально-психологічного клімату в колективі</i>	

Продовження табл.

1	2	3
Заохочувати підлеглих до розвитку самоконтролю та самодисципліни	<i>Оцінка та контроль виконання рішень, підтримання виконавської дисципліни</i>	Контролююча
Діагностувати та аналізувати конфліктні ситуації, запобігати їх переростанню у конфлікт, своєчасно нейтралізовувати конфліктні ситуації, використовувати відповідні структурні та особистісні методи управління конфліктами. Інтерпретувати психічні стани та частково керувати ними. Застосовувати стиль лідерства, який відповідає вимогам ситуації	<i>Управління конфліктами</i>	Координаційна
Забезпечувати зацікавленість працівників у навчанні та підвищенні кваліфікації.	<i>Навчання персоналу</i>	Освітня
Забезпечувати виховання та навчання як єдиний цілісний педагогічний процес, здійснювати формування професійної культури сучасних спеціалістів.	<i>Здійснення процесу викладання</i>	

Освітньо-кваліфікаційні вимоги визначені відповідно до галузей стандартів ОКХ та засобів діагностики (ЗД): виробничі функції, типові задачі діяльності та вміння (за рівнями сформованості), якими повинні оволодіти студенти внаслідок вивчення даної дисципліни.

4. Рекомендована основна навчальна література

1. Бурега В.В. Социально-адекватный менеджмент: В поисках новой парадигмы. – К., 2001.
2. Вудкок М., Френсис Д. Раскрепощенный менеджер. – М., 1991.
3. Кайлюк Є.М. Фесенко Г.Г. Психологія управління: Навч. посібник. – Х.: ХНАМГ, 2007.
4. Орбан-Лембрик Л.Є. Психологія управління: Навч. посіб. – К., 2003.
5. Психология менеджмента / Под ред. Г. С. Никифорова. – Х., 2002.
6. Розанова В. Психология управления. – К., 2005.

5. Анотація програми навчальної дисципліни

Психологія управління

Мета вивчення: формування вмінь психологічного аналізу особистостей та міжособистісних взаємин у групах, визначення засобів оптимального впливу на працівників для створення належного соціально-психологічного клімату в колективі.

Предмет дисципліни: закономірності психологічних стосунків та поведінки людей в організації, психологічні закономірності управлінської діяльності.

Змістові модулі: Особистість в організації. Психологія трудового колективу. Психологічне регулювання управлінських процесів.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1. Розподіл обсягу навчальної роботи студента за спеціальностями та видами навчальної роботи

Таблиця 1

Розподіл обсягу навчальної роботи студента (денна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів, магістрів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
1	2	3
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 1,5 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 54 год.	Напрямок: 0502 "Менеджмент" Спеціальність: 7.050201, 8.050201 «Менеджмент організацій» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Спеціаліст, магістр	Статус дисципліни - Нормативна Рік підготовки: 1-й (5-й) Семестр: 1-й (9-й) Лекції – 18 год. Практичні – 0 год. Самостійна робота – 36 год. Вид підсумкового контролю: 1-й (9-й) семестр – залік
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 72 год.	Напрямок: 0504 «Туризм» Спеціальність: 8.050401 «Туризм» 8.050402 «Готельне господарство» Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	Статус дисципліни - Нормативна Рік підготовки: 1-й (5-й) Семестр: 1-й (9-й) Лекції – 18 год. Практичні – 36 год. Самостійна робота – 18 год. Вид підсумкового контролю: 1-й (9-й) семестр – залік

1	2	3
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2,5 Модулів – 1 Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 90 год.	Напрямок: 0504 «Туризм» Спеціальність: 7.050401 «Туризм» 7.050402 «Готельне господарство» Освітньо-кваліфікаційний рівень: Спеціаліст	Статус дисципліни - Нормативна Рік підготовки: 1-й (5-й) Семестр: 1-й (9-й) Лекції – 18 год. Практичні – 36 год. Самостійна робота – 36 год. Вид підсумкового контролю: 1-й (9-й) семестр – залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 40 % до 60 %.

Таблиця 2

Розподіл обсягу навчальної роботи студента (заочна форма навчання)

Призначення: підготовка спеціалістів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 1,5 Модулів – 1 контрольна робота Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 54 год.	Напрями: 0502 "Менеджмент", 0504 «Туризм» Спеціальність: 7.050201 «Менеджмент організацій» 7.050401 «Туризм» 7.050402 «Готельне господарство» Освітньо-кваліфікаційний рівень: спеціаліст	Статус дисципліни - Нормативна Рік підготовки: 1-й (5) Семестр: 1-й (10) Лекції – 6 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 44 год. Вид підсумкового контролю: 2 (10-й) семестр – залік

Примітка: співвідношення кількості годин аудиторних занять і самостійної роботи становить 12 % до 88 %.

Основними видами навчальних (аудиторних) занять, у процесі яких студенти отримують необхідні знання, є лекції, семінарські (практичні) заняття. Також особливе місце у навчальному процесі посідає самостійна робота студентів, що спрямовує на формування практичних навичок роботи студентів зі спеціальною літературою, критичного осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичного й практичного кола проблем дисципліни.

Усі види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації. Структура робочої програми навчальної дисципліни «Психологія управління» наведена у табл. 3.

Таблиця 3

Структура навчальної дисципліни «Психологія управління»

Спеціальність, спеціалізація, (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит/ годин	Семестри	Години								Екзамен (семестр)	Залік (семестр)
			Аудиторні	у тому числі			Самостійна робота	у тому числі				
				Лекції	Практичні, семінари	Лабораторні		Контр. роб.	КП / КР	РГЗ		
8.05401 „Туризм“ - МТУР; 8. 05402 „Готельне господарство“ - МГОТ (денна форма навчання)	2 / 72	9	54	18	36	-	18					9
7.05401 „Туризм“- ТУР; 8. 05402 „Готельне господарство“ - МГОТ (денна форма навчання)	2,5/ 90	9	54	18	36	-	36					9
7.050201, 8.050201 «Менеджмент організацій» - МОМГ, МОМС, МБО, МГКТС; ММОМГ, ММОМС, ММГКТС (денна форма навчання)	1,5/ 54	9	18	18	-	-	36					9
7.050201 «Менеджмент організацій» - МОМГ, МОМС, МГКТС (заочна форма навчання)	1,5/ 54	10	10	6	4		44	15				10

2. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1. Психологія управління

ЗМ 1.1. ОСОБИСТІСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЇ

Тема 1. Сутність, роль та методологічні основи психології управління

Міждисциплінарний характер психології управління. Місце психології управління в системі сучасного соціогуманітарного знання.

Значення людського фактора в управлінні організацією. Психологічна структура професійної діяльності, професіографія. Вихідні принципи психологічного підходу в управлінні. Школа людських відносин.

Виникнення та становлення психолого-управлінської думки. Психосоціологічні теорії європейського менеджменту. Теорії та практика психології американського менеджменту. Інженерна психологія в класичному менеджменті. Практика японського менеджменту.

Розвиток психолого-управлінської думки в Україні.

Тема 2. Психологічна структура особистості та управлінська діяльність

Психологічні теорії особистості. Структура психіки за З. Фрейдом. Модель психічної структури особистості в аналітичній психології К. Юнга. Гуманістичний та когнітивний підходи до розуміння психіки особистості (А. Маслоу). Особливості розумових процесів, культура професійного мислення.

Особистість в організації. Детермінація поведінки особистості в діловому спілкуванні. Макро- і мікросередовище особистості. Психологічні регулятори особистості: сприйняття; воля; мотиви; темперамент. Властивості особи та їх вияви в поведінці, діяльності, спілкуванні.

Рольова поведінка в діловому спілкуванні. Взаємозалежність успіху в діяльності від психічного стану особистості.

Тема 3. Психічне здоров'я менеджера

Психічні стани особистості й працездатність. Психологічні й фізіологічні особливості працівника. Антропометричні показники, що враховуються при організації робочих місць.

Управління емоційним станом людини. Самокерування психічним здоров'ям: установка на позитивне мислення; способи психічного захисту. Рівень самоконтролю (інтерналі та екстернали); методи психокорекції.

Профілактика стресів у менеджменті. Взаємоадаптація людини та ЕОМ в системах управління.

ЗМ 1.2. ПСИХОЛОГІЯ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ

Тема 4. Стиль та соціально-психологічні проблеми керівництва

Психологічні риси особистості керівника, вимоги до нього як до лідера. Сутність поняття стилю керівництва. Класична типологія стилів керівництва. Вибір оптимального стилю керівництва: ситуаційний підхід. Багатовимірні моделі стилів керівництва

Організаторські здібності. Психологічна типологія лідерів. Деструктивна й термінаторна поведінка керівника.. Психологічні особливості національних систем керівництва.

Гендерна типізація стилів керівництва. Активна взаємодія з підлеглими як вираження жіночого начала в менеджменті. Чоловік-менеджер і „діловий” стиль керівництва.

Тема 5. Психологія ділового спілкування

Феномен ділового спілкування і комунікативна компетентність. Спілкування як взаємодія. Спілкування як комунікація. Перешкоди в комунікаціях. Зворотний зв'язок у процесі комунікації. Етапи ділового спілкування.

Спілкування в організації як рольова взаємодія. Теорія трансакцій І.Берна. Складання характеристики (стратегограма).

Психологічні механізми і технологія переговорного процесу. Тактичні прийоми на переговорах. Психологічні умови успіху на переговорах. Значення міміки та жестикуляції в процесі спілкування. Класифікація типів співрозмовників.

Психологічні аспекти підготовки та проведення нарад і зборів (мозкова атака, авторитарна нарада, послідовне узгодження рішення). Способи впливу на поведінку учасників наради.

Тема 6. Психологія трудового колективу

Соціально-психологічні характеристики колективу. Формальні й неформальні групи. Соціально-економічні особливості трудового колективу та психологічний потенціал групи. Механізми групового впливу. Ефект синергії.

Принципи формування колективу. Етапи розвитку колективу. Сутність та стадії згуртованості колективу. Психологічні закономірності розвитку групи.

Роль керівника у формуванні колективу. Особливості управління персоналом на етапах розвитку трудового колективу.

Психологічна сумісність працівників в організаціях. Вимоги до психологічних якостей працівників та керівників сучасних організацій.

ЗМ 1.3. ПСИХОЛОГІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ

Тема 7. Психологія управління конфліктами

Картографія конфлікту. Конфлікти в особистісно-емоційній сфері. Психосоціологічна характеристика суб'єктів, які схильні до конфліктів.

Типологія конфліктів. Основні стилі поведінки при конфліктах (конкуренція, співробітництво, компроміс, пристосування, ухилення). Психологічні техніки профілактики конфліктних ситуацій.

Стратегія управління конфліктом. Керований конфлікт: типи, структура, стадії протікання.

Тема 8. Психологічні основи управлінських функцій менеджера

Психологія керівного впливу та дисципліни праці. Психологія стратегічного управління: постановка проблеми; інноваційна діяльність; тайм-менеджмент. Психологічні бар'єри нововведенням, мотивація нововведень. Управлінська діяльність в екстремальних ситуаціях.

Психологічні фактори, що впливають на процес прийняття управлінських рішень. Психологічні аспекти інформаційного забезпечення управління та процесу прийняття рішень.

Психологічні основи організації праці та її безпеки. Психологія адміністраторської діяльності (адаптація персоналу до організації; атестація; планування кар'єри). Контролююча функція менеджера: психологічний вимір.

Психологічні методи у мотиваційній діяльності менеджера.
Стимулювання персоналу організації відповідно до потреб робітника.

2.1. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями наведений у табл. 4–7.

Таблиця 4

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів денної форми навчання. Спеціальність: **8.050401** «Туризм», **8.050402** «Готельне господарство»

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	2 / 72				
ЗМ. 1.1. Особистість в організації	24	6	12	-	6
ЗМ 1.2 Психологія трудового колективу	24	6	12	-	6
ЗМ 1.3 Психологічне регулювання управлінських процесів	24	6	12	-	6

Таблиця 5

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів денної форми навчання. Спеціальність: **7.050401** «Туризм», **7.050402** «Готельне господарство»

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	2,5/90				
ЗМ. 1.1. Особистість в організації	30	6	12	-	12
ЗМ 1.2 Психологія трудового колективу	30	6	12	-	12
ЗМ 1.3 Психологічне регулювання управлінських процесів	30	6	12	-	12

Таблиця 6

Розподіл часу за модулями і змістовими модулями для студентів денної форми навчання. Спеціальність: **8.050201, 7.050201** «Менеджмент організацій»

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	1,5/54				
ЗМ. 1.1. Особистість в організації	18	6	-	-	12
ЗМ 1.2 Психологія трудового колективу	18	6	-	-	12
ЗМ 1.3 Психологічне регулювання управлінських процесів	18	6	-	-	12

Таблиця.7

Розподіл часу за модулями і змістовними модулями для студентів заочної форми навчання. Спеціальність: **7.050201** «Менеджмент організацій»

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит/годин	Форми навчальної роботи			
		Лекц.	Сем., Пр.	Лаб.	СРС
Модуль 1	1,5/54				
ЗМ. 1.1. Особистість в організації	18	6	12	-	12
ЗМ 1.2 Психологія трудового колективу	18	6	30	-	12
ЗМ 1.3 Психологічне регулювання управлінських процесів	18	6	30	-	12

2.2. План лекційного курсу

Лекції, як один з основних видів навчальних занять, орієнтовані на систематизоване викладення теоретико-методичних положень навчальної дисципліни. Лекційний курс покликаний формувати у студентів основи знань з відповідної наукової галузі, а також визначати напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи студентів.

Таблиця 8

План лекційного курсу з навчальної дисципліни

№	Зміст	Кількість годин	
		Денне навчання	Заочне навчання
1	2	3	4
Модуль 1. Психологія управління.		18	6
ЗМ 1.1 Особистість в організації		6	1,5
1.	<i>Лекція 1.Психологія управління як наука, навчальна дисципліна та практика</i> 1.Людські ресурси та їх місце у сучасній системі господарювання. 2.Психологія управління: об'єкт, предмет, витоки науки. 3.Історико-методологічний аналіз психології управління.	2	0,5
2.	<i>Лекція 2.Психологічна структура особистості (ПСО) та управлінська діяльність</i> 1. ПСО: загальна характеристика. 2. Особистісний потенціал в управлінні. 3. Психологічні теорії особистості у контексті управлінської діяльності: а) Психоаналітична концепція З.Фрейда, б) Аналітична психологія К.Юнга, в) Індивідуальна психологія А. Адлера, г) Когнітивна психологія (Дж. Келлі), д) Глибинна психологія К. Хорні, є) Гуманістична психологія А. Маслоу.	2	0,5

1	2	3	4
3.	<p><i>Лекція 3. Психічне здоров'я менеджера</i></p> <p>1. Психічне здоров'я особистості.</p> <p>2. Самокерування психічного здоров'я:</p> <p>а) установка на позитивне мислення;</p> <p>б) способи психічного захисту за З.Фройдом;</p> <p>в) рівень самоконтролю (інтерналі та екстернали);</p> <p>г) методи психокорекції</p> <p>3. Формування стійкості до стресів.</p>	2	0,5
ЗМ 1.2. Психологія трудового колективу		6	2,5
4.	<p><i>Лекція 4. Стиль та соціально-психологічні проблеми керівництва</i></p> <p>1. Сутність поняття стилю керівництва.</p> <p>2. Типологія стилів керівництва.</p> <p>3. Деструктивна й термінаторна поведінка керівника.</p> <p>4. Особистісна схильність до стилю керівництва.</p> <p>Гендерна типізація стилів керівництва.</p>	2	1
5	<p><i>Лекція 5. Психологія ділового спілкування</i></p> <p>1. Феномен ділового спілкування і комунікативна компетентність.</p> <p>2. Спілкування як взаємодія.</p> <p>3. Спілкування як комунікація.</p> <p>4. Етапи ділового спілкування.</p>	2	1
6	<p><i>Лекція 6. Психологія трудового колективу.</i></p> <p>1. Соціально-економічні особливості трудового колективу.</p> <p>2. Потенціал групи.</p> <p>3. Роль керівника у формуванні колективу</p>	2	0,5
ЗМ 1.3. Психологічне регулювання управлінських процесів		6	2
7	<p><i>Лекція 7. Психологія управління конфліктами</i></p> <p>1. Місце конфліктів в управлінській діяльності.</p> <p>2. Типологія конфліктів.</p> <p>Методи управління конфліктами.</p>	2	1
8	<p><i>Лекція 8. Психологічні основи управлінських функцій менеджера</i></p> <p>1. Психологія сучасного розвитку організацій</p> <p>2. Психологічний зміст функцій управління</p> <p>3. Психосоціологічні особливості стратегічної функції.</p> <p>4. Психологічні методи у мотиваційній діяльності менеджера</p> <p>5. Психологічний контекст комунікації.</p>	4	1

2.3. План практичних (семінарських) занять

Практичне заняття - форма навчального заняття, за допомогою якої здійснюється детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни, формуються вміння і навички їх практичного застосування. Оцінки, отримані студентом на практичних заняттях, враховуються при виставленні підсумкової оцінки з даної навчальної дисципліни. План практичних (семінарських) занять для студентів денної та заочної форм навчання наведений у табл. 9. Практичні заняття з «Психології управління» для студентів денної форми навчання передбачені тільки для спеціальностей ТУР, ГОТ. (див.: Методичні вказівки до проведення практичних занять з навчальної дисципліни «Психологія управління» (для студентів 5 курсу напряму підготовки 0502 – «Менеджмент», 0504 - «Туризм»). Укл.: Фесенко Г.Г., Рябченко О.Л., Яцюк М.В., Жванко Л.М, Жигло В.В – Харків: ХНАМГ, 2009. - 32 с.).

Таблиця 9

План практичних (семінарських) занять

№	Зміст	Кількість годин	
		Денне навчання	Заочне навчання
Модуль 1. Психологія управління.		36	4
ЗМ 1.1 Особистість в організації		12	1,5
1.	Сутність, роль та методологічні основи психології управління	4	0,5
2.	Психологічна структура особистості та управлінська діяльність	4	0,5
3.	Психічне здоров`я менеджера	4	0,5
ЗМ 1.2. Психологія трудового колективу		12	1,5
4.	Стиль та соціально-психологічні проблеми керівництва	4	0,5
5	Психологія ділового спілкування	4	0,5
6	Психологія трудового колективу.	4	0,5
ЗМ 1. 3. Психологічне регулювання управлінських процесів		12	1
7	Психологія управління конфліктами	4	0,5
8	Психологічні основи управлінських функцій менеджера	6	0,5

2.4. Індивідуальні завдання

Програмою дисципліни передбачено виконання індивідуального завдання для студентів заочної форми навчання – контрольної роботи.

Студенти заочної форми навчання виконують контрольні роботи у 10-му семестрі, приблизний обсяг роботи – 24 сторінки, плановий обсяг самостійної роботи – 10 годин на контрольну роботу.

У процесі виконання контрольної роботи студенти мають відповісти на 20 тестових питань (ЗМ 1.1.), занотувати відповіді на два теоретичних запитання, а також виконати індивідуальну роботу *„Вплив психологічних чинників на систему управління організації”*.

Таблиця 10

Критерії оцінювання письмової контрольної роботи студента

№№ п/п	Вид завдання	Максимальна кількість балів
1	Розгорнуті відповіді теоретичні питання	20*2=40
2	Виконання тестових завдань	1*20=20
3.	Виконання індивідуального завдання «Вплив психологічних чинників на систему управління організацією»	40
	Всього	100

Контрольна робота вважається зарахованою, якщо студент дав відповіді на усі завдання і у сукупності набрав не менше 51 бали. Зарахована контрольна робота є допуском до заліку (див.: Завдання та методичні вказівки до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Психологія управління» (для студентів 5 курсу напряму підготовки 0502 – “Менеджмент”, 0504 - «Туризм») / Укл.: Фесенко Г.Г., Рябченко О.Л. – Х.: ХНАМГ, 2009. – 24 с.).

3. Самостійна робота студентів

Для опанування матеріалу дисципліни "Психологія управління" окрім лекційних, практичних (семінарських) занять, тобто аудиторної роботи, значна увага приділяється самостійній роботі.

Самостійна робота студента є основним способом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Основні види самостійної роботи: вивчення додаткової літератури; підготовка до практичних занять; підготовка до проміжного й підсумкового контролю.

У цілому самостійна робота з навчальної дисципліни «Психологія управління» спрямовується на закріплення практичних навичок і умінь з впровадження методик діагностики психологічного клімату та оптимізації процесу прийняття управлінських рішень (див.: Психологія управління: Програма, плани семінарських занять та методичні рекомендації щодо самостійної роботи (для студентів 5 курсу денної форми навчання / Укл. Фесенко Г.Г. - Х.: ІОЦ ХНАМГ, 2004).

4. Система поточного й підсумкового контролю знань студентів

В організації навчального процесу застосовується поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості студентів з певних розділів (тем) навчальної програми і виконання конкретних завдань. Поточний контроль (тестування) проводиться та оцінюється за питаннями, які винесені на лекційні заняття, самостійну роботу й практичні завдання.

Підсумковий контроль виконують з метою оцінювання результатів навчання студентів. Загальна оцінка кожного змістового модулю складається з поточних оцінок і з оцінки виконання модульної контрольної роботи.

Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни. Перевірка й оцінювання знань студентів здійснюється із використанням наступних форм:

1. Оцінювання роботи студентів у процесі практичних (семінарських) занять.
2. Оцінювання виконання індивідуального завдання (контрольної роботи) для студентів заочної форми навчання.
3. Оцінювання засвоєння питань для самостійного вивчення.
4. Проведення проміжного контролю.
5. Проведення модульного контролю.
6. Проведення підсумкового письмового заліку.

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної і заочної форм навчання наведені в табл. 11 та табл. 12.

Таблиця.11

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів денної форми навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)		Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 1.1	Тематичні тестування	20
ЗМ 1.2	Тематичні тестування	20
ЗМ 1.3	Індивідуальне творче завдання	20
Підсумковий контроль з модулю		
Залік		40
Всього за модулем		100%

Засоби контролю та структура залікового кредиту для студентів заочної форми навчання

Види та засоби контролю (тестування, контрольні роботи, індивідуальні завдання тощо)		Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 1.1	контрольна робота	20
ЗМ 1.2	Робота на практичних (семінарських) заняттях	20
ЗМ 1.3		20
Підсумковий контроль з модулю		
Залік		40
Всього за модулем		100%

Порядок поточного оцінювання знань студентів денної форми навчання

Поточне оцінювання здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність і результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
- виконання самостійного завдання;
- виконання поточного контролю;
- виконання проміжного контролю.

Оцінку "відмінно" ставлять за умови відповідності виконаного завдання студентом або його усної відповіді за усіма чотирьом зазначеним критеріям. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

Контроль систематичного виконання практичних (семінарських) занять і самостійної роботи

Оцінювання проводять за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;

- ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою з питань, що розглядаються;
- уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Контроль за виконанням поставлених задач при проведенні практичних занять здійснюється протягом усього семестру. За успішне та систематичне виконання поставлених завдань протягом трьох змістових модулів студент отримує оцінку «відмінно» або по 20 % за поточний контроль, якщо студент виконує поставлені завдання.

Робота студента в аудиторії та оцінюється за такими критеріями:

- 1) самостійність виконання;
- 2) логічність і послідовність викладання матеріалу;
- 3) повнота розкриття теми;
- 4) використання й аналіз додаткових літературних джерел;

Проведення поточного контролю

Поточний контроль (тестування) здійснюється та оцінюється за питаннями, які винесено на лекційні заняття, самостійну роботу і практичні завдання. Поточний контроль проводять у письмовій формі після того, як розглянуто увесь теоретичний матеріал і виконані практичні (семінарські), самостійні завдання в межах кожної теми змістового модуля. За кожним змістовим модулем проводиться поточне тестування і кожному студенту виставляється відповідна оцінка за отриманою кількістю балів.

Проміжний модульний контроль

Проміжний модульний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля і вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації, здійснюють у вигляді тестування.

Після вивчення тем 1-3 (ЗМ 1.1) студенти виконують тестові завдання до першого змістового модуля. Відповідно, після вивчення тем 4-5 (ЗМ 1.2) - тестові завдання або контрольну роботу до другого змістового модуля. За темами 1-8 (ЗМ 1.1, ЗМ 1.2., ЗМ.1.3.) студенти виконують практичні завдання. За результатами роботи на кожному практичному занятті студент отримує відповідну кількість балів.

За програмою навчальної дисципліни „Психологія управління” тестування проводять на останньому практичному занятті з кожного змістового модуля. Загальна тривалість тестів з модуля 1 „Психологія управління” – 1,0 година (по 0,33 години на опрацювання одного тесту з одного змістового модуля). Тестове завдання містить запитання одиничного і множинного вибору різного рівня складності. Для оцінювання рівня відповідей студентів на тестові завдання використовуються критерії оцінювання. Для кожного тестового завдання розроблена шкала оцінювання, яка надається викладачем на розгляд студентів до проведення тестового контролю. Тести для проміжного контролю обираються із загального переліку тестів за відповідними темами.

Проведення підсумкового письмового заліку з Модулю

Умовою допуску до заліку є:

- сума накопичених балів за трьома змістовими модулями, яка повинна бути не менша, ніж 51 % (за внутрішнім вузівським рейтингом або системою ESTC) або наявність позитивних оцінок з проміжного модульного контролю (за національною системою);

- обов'язковий захист практичних робіт з отриманням позитивної оцінки.

Залік проводять у вигляді підсумкового тестування.

Підсумкову оцінку з дисципліни виставляють в національній системі оцінювання результатів навчання і в системі ECTS згідно з методикою переведення показників успішності знань студентів Академії в систему оцінювання за шкалою ECTS (табл. 13).

Таблиця.13

Шкала перерахунку оцінок результатів навчання в різних системах оцінювання

Система оцінювання	Шкала оцінювання						
Національна 4-бальна і в системі ECTS	5 <i>відмінно</i> A	4 <i>добре</i> B, C		3 <i>задовільно</i> D, E		2 <i>незадовільно</i> FX, F	
Внутрішній вузівський рейтинг у системі ECTS, %	100-91	90-81	80-71	70-61	60-51	50-26	25-0

Таблиця.14

Критерії оцінювання

За шкалою ECTS	За шкалою ВНЗ	За раціональною шкалою	Коментар
1	2	3	4
A	90-100 %	відмінно	<p>Студент виявив всебічні, систематичні й глибокі знання навчального матеріалу дисципліни, передбаченого програмою; проявив творчі здібності в розумінні, логічному, стислому і ясному трактуванні навчального матеріалу; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.</p> <p>Студент дав понад 90% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i>.</p>

1	2	3	4
В	80-90 %	дуже добре	<p>Студент виявив систематичні та глибокі знання навчального матеріалу дисципліни вище середнього рівня; продемонстрував уміння вільно виконувати завдання, передбачені програмою; засвоїв літературу, рекомендовану програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни, їх значення для подальшої професійної діяльності.</p> <p>Студент дав понад 76-83% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i>.</p>
С	70-80 %	добре	<p>Студент виявив загалом добрі знання навчального матеріалу дисципліни при виконанні передбачених програмою завдань, але допустив низку помітних помилок; засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою; показав систематичний характер знань з дисципліни; здатний до самостійного використання та поповнення надбаних знань у процесі подальшої навчальної роботи та професійної діяльності.</p> <p>Студент дав понад 83-90% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i></p>
Д	60-70 %	задовільно	<p>Студент виявив знання навчального матеріалу дисципліни в обсязі, необхідному для подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; справився з виконанням завдань, передбачених програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; допустив значну кількість помилок або недоліків у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, принципів з яких може усунути самостійно.</p> <p>Студент дав понад 60-67% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i>.</p>
Е	50-60 %	достатньо	<p>Студент виявив знання основного навчального матеріалу дисципліни в мінімальному обсязі, необхідному для</p>

1	2	3	4
			подальшого навчання та майбутньої професійної діяльності; в основному виконав завдання, передбачені програмою; ознайомився з основною літературою, рекомендованою програмою; допустив помилки у відповідях на запитання при співбесідах, тестуванні та при виконанні завдань тощо, які може усунути лише під керівництвом та за допомогою викладача. Студент надав понад 68-75% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i>
FX	25-50 %	незадовільно з можливістю повторного складання	Студент має значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу з дисципліни; допускав принципові помилки при виконанні передбачених програмою завдань, але спроможний самостійно доопрацювати програмний матеріал і підготуватися до перездачі дисципліни. Студент дав менше 60% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i> .
F	0-25 %	незадовільно з обов'язковим вивченням дисципліни	Студент не має знань зі значної частини навчального матеріалу; не спроможний самостійно засвоїти програмний матеріал і потребує повторного вивчення навчальної дисципліни Студент дав менше 55% правильних відповідей з <i>тестових завдань</i> .

5. Інформаційно-методичне забезпечення

Таблиця 15

Інформаційно-методичне забезпечення

Бібліографічні описи, Інтернет адреси	ЗМ, де застосовується
1	2
1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)	
1.Бурега В.В. Социально-адекватный менеджмент: В поисках новой парадигмы. – К.,2001.	<i>Усі ЗМ</i>
2. Вудкок М., Френсис Д. Раскрепощенный менеджер. – М.,1991.	<i>Усі ЗМ</i>
4.Орбан-Лембрик Л.Є. Психологія управління: Навч. посіб. – К., 2003.	<i>Усі ЗМ</i>
5.Психология менеджмента / Под ред. Г. С. Никифорова. – Х., 2002.	<i>Усі ЗМ</i>
6.Розанова В. Психология управления. – К., 2005.	<i>Усі ЗМ</i>
7. Фесенко Г.Г. Психологія управління: Навч.посіб. – Х.,2006.	<i>Усі ЗМ</i>
Автономов В. С. Модель человека в экономической науке. - СПб.,1998.	<i>ЗМ 1</i>
Агеев В.С. Межгрупповое взаимодействие: социально-психологические проблемы. – М.,1990.	<i>ЗМ 2</i>
Андреев В.Н.Саморазвитие менеджера. – М.,1995	<i>ЗМ 1</i>
Анцупов А.Я., Малышев А.А. Введение в конфликтологию. – Ужгород, 1995.	<i>ЗМ 3</i>
Берн Э Игры, в которые играют люди. – М.,1988.	<i>ЗМ 2</i>
Вачугов Д.Д., Кислякова Н.А. Практикум по менеджменту: деловые игры: Уч. пос. – М. 1998.	<i>ЗМ 2</i>
Галкина Т.П. Социология управления: От группы к команде: Уч. пос. – М.,2001.	<i>ЗМ 3</i>
Гибсон Дж. Экологический поход к зрительному восприятию. – М.,1988.	<i>ЗМ 2</i>
Данчева О.В., Швалб Ю.М. Практична психологія в економіці та бізнесі. Навч. посіб. – К.,1998.	<i>ЗМ 1</i>
Дедерихс М. Хиллари Клинтон и власть женщин. – М.,1995.	<i>ЗМ 1</i>
Дейнека О. С. Экономическая психология: социально-политический аспект. – СПб, 1995.	<i>ЗМ 1</i>
Емельянов Ю.Н. Обучение паритетному диалогу. – Л.,1991.	<i>ЗМ 2</i>
Зигерт В., Ланг Л. Руководить без конфликтов. – М.,1990.	<i>ЗМ 3</i>
Иванов В.Н. Инновационные социальные технологии государственного и муниципального управления. – М.,2001.	<i>ЗМ 3</i>
Иванова І.В. Соціологія та психологія праці. – К.,1993.	<i>ЗМ 2</i>
Казанцев А.К., Подлесных В.И., Серова Л.С. Практический менеджмент. – М.,1998.	<i>ЗМ 1</i>

1	2
2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет тощо)	
1 Советы психолога менеджеру / Под ред. М. К. Тутушкиной. – СПб.,1994.	ЗМ 1
2 Хасан Б. И. Психотехника конфликта. – Красноярск, 1995.	ЗМ 2
3 Якокка Ли. Карьера менеджера. – М.,1991.	ЗМ 3
3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)	
1. Психологія управління: Програма, плани семінарських занять та методичні рекомендації щодо самостійної роботи (для студентів 5 курсу денної форми навчання фахового напрямку 8.050201 «Менеджмент організацій») / Укл. Фесенко Г.Г. - Х.: ІОЦ ХНАМГ, 2004.	Використовуються протягом вивчення усіх тем (змістових модулів).
2 Методичні рекомендації для організації самостійної роботи з гуманітарних дисциплін / Упоряд. А.С. Зорик. - Х.: ІОЦ ХДАМГ, 2003. – 36 с.	Використовуються протягом вивчення усіх тем (змістових модулів).
4. Internet ресурси	
Цифровий репозиторій ХНАМГ // www.ksame.ua	

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма і робоча програма навчальної дисципліни «Психологія управління» (для студентів 5 курсу денної і заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст», «магістр» напрямку підготовки 0502 – «Менеджмент», 0504 - «Туризм»)

Укладач: Галина Григорівна Фесенко

План 2009, поз. 313Р

Підп. до друку 24.06.2009 Друк на різнографі. Замовл. № 4920	Формат 60 x 84 1/16 Умовн.-друк. арк. 1,6 Тираж 10 прим.	Папір офісний Обл.-вид. арк. 1,9
61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12		
Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ		
61002, Харків, вул. Революції, 12		